

[Stauning.]

stændigt, og der kommer da ogsaa de gode Synspunkter frem. Udvalget gaar ud fra Rigsdagens Vedtagelse af, at Banken skal sættes i Stand til at fortsætte sin Virksomhed som selvstændig Aktiebank, og til det Formaal siger Udvalget — det findes i Bilag A. VI. til Lovforslaget —

„synes den Løsning, der naturlig frembyder sig, at være, at Staten som den faktiske Ejer af Banken foreløbig selv træffer de Dispositioner, der skønnes nødvendige“

for Fortsættelsen og til Beskyttelsen af Statens Interesser. Udvalget forklarer, at dette aldeles ikke vil udelukke den Overgang til privat Drift, som er Forudsætningen ved den sidste Vedtagelse af Rigsdagen. Naar Garantien udløber, kan man have alt lagt til Rette for den Udvikling til privat Drift, som man altsaa ønsker. Som Betingelse for Videreførelse af Banken nævner man videre, at Balancen maa bringes i Orden ved Indbetalingen af Underskuddet, at den Del af Engagementerne, der er dømt til Afvikling, henføres til en Afviklingskasse, der ledes under Ansvar overfor Staten, og at Staten midlertidigt indskyder Aktiekapital og senere selv bestemmer, hvor denne Aktiekapital da skal placeres. Denne Ordning er jo udformet fuldt ud i Lovforslags Form, og der er ikke Tvivl om, at Udvalget har Ret i at anse dette Forslag for at være den for Staten baade værdigste og forsvarligste Afvikling. Man sikrer uvægerligt, at Garantens Udløb bliver saaledes som tidligere bestemt ved Lov, men man sikrer ogsaa Staten i den Tid alle Fordelene ved en rimelig, langsom Afvikling under Bankens egen Medvirkning, og man hænger aldeles ikke ved den Ordning i Princippet Statsbank, som jeg forstaar man har været bange for, aldeles ikke. Hvad der kan tjenes mere end beregnet paa Afviklingen af de dømte Engagementer, vil paa denne Maade tilfalde Staten, og hvad Banken i øvrigt kan indtjene — og den kan jo indtjene adskilligt, naar først denne Underskudssum er tilvejebragt —, vil alt sammen bidrage til at formindske Statens Tab ved den endelige Afvikling og Betalingen af Gældsforholdet. Der regnes neppe for højt, naar man siger, at 6—8—10 Mill. Kr. om Aaret særdeles vel kan indtjenes ved en Bank som denne med en saa god Kunderkreds, naar dens Kapitalforhold i øvrigt er ordnede. Dette Forslag er betegnet I. Det har, som sagt, intet at gøre med Princippet Statsbank, og min Indvending mod det retter sig navnlig mod, at man ikke,

samtidig med at fremsætte dette for øvrigt fortræffelige Forslag, har overvejet og prøvet den Mulighed, om det ikke var rimeligt at gaa til en Statsbank, naar man dog gjorde Skridt i den Retning, som man gør. Jeg erkender, som sagt, at Tiden neppe er til praktisk at gennemføre dette Princip, og derfor er det, der er Hovedsagen her, at Forslag I. betyder en Varetagelse af Statens Interesser indenfor den Samfundsordning, som vi nu en Gang lever under, hvilket ikke er muligt ved noget af de andre foreliggende Forslag. Vi er aldeles ikke Principryttere, og derfor tager vi de faktiske Forhold, der nu er, og kunde særdeles vel tænke os, selv om det, som man ved, gaar mod vort Princip, at medvirke til en privat Ordning som den, der her er Tale om. Jeg kunde vel tænke mig, at der i Tilslutning til det Forslag, som er fremsat under I., søgtes en virkelig Tilknnytning mellem Staten, Nationalbanken og Provinnsbankerne med Hensyn til den fremtidige Drift af den gamle Landmandsbank. Jeg tror, at Provinnsbankerne i Særdeleshed kunde have megen Nytte af paa denne Maade at have Forbindelse med en Hovedstadsbank som Medejer af en saadan stor Hovedstadsbank, der for Provinserne altid spiller en væsentlig Rolle. Det ses ogsaa af den Undersøgelse, der er foretaget, at der i alt Fald har været nogen Tilslutning til Tanken om Provinnsbankernes Medvirkning. Tomandsudvalgets Motivering og Anbefaling for denne Ordning er i øvrigt særdeles klar og overbevisende.

Jeg beklager derfor i høj Grad, at Ministeren ikke har accepteret denne klare og overbevisende begrundede Ordning, men derimod har søgt og har fremkaldt andre Planer, som i Klarhed staar adskilligt tilbage. Hvis Ministeren havde stillet sig paa dette Grundlag, om end med de Ændringer, som jeg har nævnt, hvor man paa Forhaand fastslog, hvem man vilde søge at placere Aktierne hos, havde man fra Ministerens Side haft et forsvarligt og uangribeligt Standpunkt, hvor Statens Interesser ogsaa var udenfor Fare. Jeg siger derfor, at paa dette Forslag vilde mit Parti være særdeles villigt at faa i Tale. Ministeren forklarede i Forelæggelsestalen, at han ikke havde antaget dette Forslag I., fordi det vilde tilføre Banken 200 Mill. Kr., og det vilde medføre en stærk Forøgelse netop af denne Banks Virksomhed, baade i Retning af at finan iere nye Kunder og overfor nuværende Kunder.

Endvidere sagde Ministeren, at „Statens Forpligtelser bør først indfries, naar der